UNIWERSYTET JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE
Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej

Prof. dr hab. Piotr Jedynak

Ocena osiągnięć Dr inż. Joanny Bartnickiej w związku z ubieganiem się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości

1. Formalna podstawa recenzji

Recenzję przygotowano w związku z pismem z dnia 5 października 2020 roku informującym o powołaniu mnie na recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym Pani dr inż. Joanny Bartnickiej (Uchwała nr 30/2020 Rady Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości Politechniki Śląskiej).

Odniesienie formalne dla sporządzonej recenzji stanowi Ustawa z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

2. Podstawowe informacje o Kandydatce do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego

Kandydatka jest absolwentką studiów magisterskich na Wydziale Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. W 2006 roku uzyskała w tejże uczelni stopień doktora nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauk o zarządzaniu. Wykształcenie uzupełniła także dodatkowymi kursami i studiami podyplomowymi. Od 2006 roku pracuje w Katedrze Inżynierii Produkcji (Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej). Kandydatka oprócz aktywności naukowo-badawczej oraz dydaktycznej, pełniła bądź pełni różne funkcje zarządcze w uczelni. Aktualnie jest prodziekanem ds. infrastruktury i rozwoju.

3. Ocena osiągnięć naukowo badawczych

Prezentacja i ogólna ocena dorobku

Dorobek publikacyjny Kandydatki po uzyskaniu stopnia naukowego doktora obejmuje (zgodnie z wykazem przekazanym recenzentowi):

- 47 rozdziałów w monografiach,
- 2 redakcje monografii,
- 29 artykułów naukowych,
- 30 wystąpień konferencyjnych

a także monografię naukową „Doskonalenie procesów pracy w organizacji szpitalnej" (wyd. Politechniki Śląskiej, 2020), wskazaną jako główne osiągnięcie naukowe Kandydatki.

Publikacje Kandydatki (jak to opisuje w autoreferacie) wpisują się w cztery nurty badawcze koncentrujące się wokół problematyki ergonomii oraz zarządzania wiedzą.

Kandydatka brała udział w charakterze wykonawcy lub kierownika w kilku krajowych oraz kilku międzynarodowych projektach o różnorodnym charakterze. Projekty, o których mowa, były częstokroć finansowane ze źródeł zewnętrznych (np. Erasmus + czy program Power). Nie wszystkie spośród nich miały charakter badawczy.

Kandydatka wskazuje również inne formy aktywności naukowo-badawczej, w tym między innymi: 2 staże w instytucjach naukowych (University of Žilina oraz Centralny Instytut Ochrony Pracy), recenzowanie prac naukowych, udział w programach europejskich.
Pod względem ilościowym dorobek naukowy Kandydatki można uznać za wystarczający. Jest on również w części umiędzynarodowiony, choć powstawał raczej w „tradycyjnej kulturze publikacyjnej". Widać jednak, szczególnie w ostatnich latach, starania Kandydatki, zmierzające do tworzenia publikacji z współczynnikiem oddziaływania.
Dorobek cechuje dość wysoki poziom spójności polegającej na tym, że Kandydatka nie podejmowała przesadnie rozproszonych wątków badawczych.
Bibliometryczny wymiar oceny dorobku Kandydatki wypada przeciętnie (Indeks Hirscha odpowiednio 3 i 5 dla WoS oraz Google Scholar, liczba cytowań: 16 i 82 dla wymienionych baz, w drugim przypadku z autocytowaniami).

Ocena głównego osiągnięcia naukowego
Jak już wcześniej wspomniano, główne osiągnięcie naukowe Kandydatki stanowi monografia naukowa „Doskonalenie procesów pracy w organizacji szpitalnej" (wyd. Politechniki Śląskiej, 2020, recenzenci: prof. J. Gołuchowski oraz dr hab. Joanna Paliszkiewicz).

Kandydatka na stronie 14 monografii ilustruje strukturę własnego modelu analitycznego, porządkując chronologicznie etapy i funkcje badań. Z modelu tego wynika, że w pracy sformułowano cele teorio-poznawcze, diagnostyczne, empiryczne i aplikacyjne.
Istotą zamierzeń badawczych Kandydatki jest przeświadczenie o doniosłości procesów pracy w organizacji szpitalnej wsparte założeniem o znaczącej roli układów ergonomicznych oraz zarządzania wiedzą w doskonaleniu tych procesów.

Monografia składa się sześciu rozdziałów, które generalnie cechuje przestrzeganie zasady logicznego następstwa.

Rozdział pierwszy ma charakter wprowadzający. Stanowi on próbę syntezy wiedzy naukowej na temat specyfiki zarządzania procesami pracy w organizacji szpitalnej. Treści tego rozdziału dotyczą: konceptualizacji organizacji szpitalnej jako przedmiotu badań, paradygmatu podejścia procesowego w zarządzaniu organizacjami szpitalnymi, strukturalnego ujęcia procesów w organizacji szpitalnej.
Rozdział ten ma względnie poprawny charakter. Wskazuję jednak następujące elementy dyskusyjne bądź mankamenty:

- W konceptualizacji organizacji szpitalnej (pkt. 1.1.) Kandydatka sięgnęła po bardzo tradycyjne i dość stare inspiracje teoretyczne (głównie różne uniwersalne modele organizacji), pomijając zupełnie z pewnością przydatne uwarunkowania takie, jak choćby

sieciowość czy współtworzenie przez organizacje szpitalne ekosystemów oraz istnienie różnych grup interesariuszy;
- Znaczna część treści rozdziału ma charakter uniwersalny, nie odnoszący się ściśle do organizacji szpitalnych mimo że tytuły poszczególnych części wskazywałyby na bardziej profilowane rozważania.

Rozdział drugi jest poświęcony roli układów ergonomicznych w doskonaleniu procesów pracy organizacji szpitalnej. W omawianym rozdziale Kandydatka sytuuje nurt ergonomiczny w naukach o zarządzaniu i jakości, wskazuje metodologiczne aspekty badania procesów pracy w układzie kryteriów oceny układów ergonomicznych, egzemplifikacje różnych problemów w zakresie przebiegu procesów (szczególnie postawa przy pracy, organizacja przestrzeni pracy, ergonomia środków pracy), aspekty kognitywne w doskonaleniu procesów pracy, stan wiedzy ergonomicznej w organizacjach opieki zdrowotnej, implikacje wyników analizy ergonomicznej w doskonaleniu procesów pracy. Rozdział drugi jest oparty głównie o analizę raportów badawczych poświęconych sygnalizowanej problematyce. Ma on nieco nietypowy, jak na teoretyczne części monografii, charakter. Nie jest to bowiem typowa analiza piśmiennictwa a raczej mająca charakter wtórnych badań empirycznych część monografii. Niemniej jednak rozważania odnoszą się do specyfiki organizacji szpitalnych.

Rozdział trzeci przenosi czytelnika w „świat" zarządzania wiedzą w procesach pracy organizacji szpitalnej. Obejmuje on kilka części, w tym: ogólne rozważania na temat zarządzania wiedzą, model struktury wiedzy, źródła wiedzy dla organizacji szpitalnych i sposoby ich pozyskiwania, podejścia do zarządzania wiedzą oraz istniejące ograniczenia. Rozdział trzeci stanowi zatem uzupełnienie poprzednio prowadzonych rozważań o kontekst zarządzania wiedzą. Znaczne jego fragmenty mają charakter wartościowego dyskursu naukowego, natomiast dostrzec można także słabości. Należą do nich głównie: 1) niejednolity charakter rozważań, z których część wyraźnie odnosi się do organizacji szpitalnych a część to rozważania ogólne, 2) niekiedy podręcznikowy poziom wywodu co wynika częściowo z takiegoż charakteru wykorzystanych źródeł.

Rozdział czwarty ma charakter typowo metodologiczny. Kandydatka ilustruje tu szczególnie: istniejące luki badawcze, problem badawczy wyrażony w postaci pytania, cel główny i cele cząstkowe (teoriopoznawcze, metodyczne, empiryczne) oraz tezy. O ile same ujęcia składników metodologii badań nie budzą istotnych zastrzeżeń, to jednak pojawiają się pewne wątki dyskusyjne wynikające z takiego a nie innego usytuowania tego rozdziału w strukturze monografii. Wątpliwości te wyrażę w formie następujących pytań:
- Dlaczego o celach teoriopoznawczych Kandydatka pisze dopiero na stronach 134 i 135? Jaka w takim razie była rola dotychczasowych rozważań? Czy powstały one jako nieukierunkowane na osiągnięcie jakichkolwiek celów badawczych?
- Jakie są relacje pomiędzy modelem badawczym ukazanym na stronie 53 a strukturą wywodu naukowego (strona 14)? Obawiam się, że ten dualizm nie przyczynia się do czytelności stosowanej metodologii badań.

W rozdziale o charakterze metodologicznym oczekiwałbym również transparentnego omówienia stosowanych metod badawczych i procedury badań.

Rozdział piąty to pogłębione studium badania procesów pracy z zastosowaniem modelowania i analizy workflow. Badania Kandydatki odnoszą się do zróżnicowanych wątków. Raz bazują na własnych badaniach (na to wskazuje przynajmniej sposób opatrywania źródłami różnych form graficznych), innym razem odnoszą się do cudzych dociekań o charakterze metodologicznym i empirycznym. Zaciera się zatem nieco obraz autorskiego wkładu Kandydatki w badania empiryczne, formalny status stosowanych metod badawczych, w tym np. swego rodzaju anonimowość badanych przypadków. Jednak niezależnie od powyższych uwag, trzeba przyznać, że znaczna część rozdziału piątego posiada istotne walory poznawcze, związane szczególnie z ukazaniem możliwości towarzyszących doskonaleniu procesów pracy w organizacjach szpitalnych.

Rozdział szósty aspiruje do roli podsumowania determinantów doskonalenia procesów pracy w badanym sektorze. Jego wymiar ilościowy i struktura wewnętrzna trochę zastanawiają, zważywszy na to, że Kandydatka przewidziała jeszcze dość obszerne podsumowanie i wnioski o zbliżonym charakterze. Być może zatem typowa dyskusja wyników badań i tworzenie konkluzji mogło być zintegrowane.

Podsumowując ocenę monografii, stwierdzam, że mimo wskazanych wyżej wątpliwości (w części mających charakter dyskusyjny), monografia ta spełnia kryteria przewidziane dla osiągnięć naukowych związanych z ubieganiem się o stopień doktora habilitowanego.

Ocena pozostałych publikacji

Ocena pozostałych publikacji Kandydatki (szczególnie dziesięciu wskazanych jako najważniejsze, oczywiście poza monografią), pozwala sformułować następujące wnioski na temat ich wartości:

- wpisują się one w dość konsekwentnie budowany przez Kandydatkę program badawczy i nie wykraczają poza wymienione wcześniej kilka nurtów badawczych,
- są oparte na licznych i aktualnych źródłach literaturowych, z których znaczna część to publikacje zagraniczne,
- powstają zarówno w języku polskim, jak i języku angielskim, co pozwala poszerzyć grono ich odbiorców,
- znaczna ich część powstała w wyniku badań empirycznych,
- powstały jako publikacje samodzielne lub współautorskie, co świadczy jednocześnie o indywidualnych kompetencjach Kandydatki, jak i umiejętności współpracy.

Generalnie można powiedzieć, że naukowy poziom pozostałych publikacji jest przyzwoity i potwierdza pozytywne wrażenie powstałe po lekturze monografii.

4. Ocena osiągnięć dydaktycznych, popularyzatorskich i organizacyjnych

Do osiągnięć dydaktycznych Kandydatki należą:
- kierowanie międzynarodowymi projektami edukacyjnymi,
- kierowanie krajowymi projektami edukacyjnymi,
- organizacja szkoleń i kursów dokształcających,
- tworzenie międzynarodowych kursów w formie kształcenia na odległość,
- prowadzenie zajęć w języku angielskim,
- opieka nad doktorantami,
- współtworzenie programów kursów,
- promotorstwo prac dyplomowych,
- uzyskanie wyróżnień dla seminarzystów za prace kierowane prace dyplomowe.

Wśród osiągnięć organizacyjnych Kandydatki znajdują się:
- pełnienie licznych funkcji na macierzystym wydziale,
- członkostwo w organach kolegialnych i komisjach wydziałowych,
- udział w pracach komitetów naukowych konferencji,
- członkostwo w towarzystwach naukowych,
- osiągnięcia powiązane z aktywnością na rzecz środowisk z różnorodnymi potrzebami,

W obszarze popularyzacji nauki Kandydatka wykazuje:
- koordynowanie pokazów i organizację stanowisk naukowych,
- koordynowanie prac w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości,
- wyróżnienie na międzynarodowej wystawie wynalazków,
- publikacje prasowe

Aktywność i osiągnięcia Kandydatki w sferze działalności dydaktycznej, popularyzatorskiej i organizacyjnej zasługują bez wątpienia na pozytywną ocenę. Kandydatka z całą pewnością wniosła istotne wartości w rozwój własnego wydziału i uczelni.

5. Konkluzja

Po zapoznaniu się z całością osiągnięć Pani dr inż. Joanny Bartnickiej, stwierdzam, że Jej wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości jest uzasadniony.
Kandydatka spełniła wszystkie wymagania określone w art. 219.1 Ustawy, w tym:
- **posiada stopień doktora,**
- **posiada w dorobku osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny (w przypadku Kandydatki jest to monografia naukowa)**
- **posiada zrealizowane oryginalne osiągnięcia projektowe,**
- **wykazała istotną aktywność naukową zrealizowaną w więcej niż jednej uczelni.**

W związku z powyższym, popieram wniosek o nadanie dr inż. Joannie Bartnickiej stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości.

Kraków, 29 listopada 2020 r.